

VÝSLEDKY KONTROLY OČKOVANIA V OKRESOCH KOŠICE I-IV a KOŠICE OKOLIE za obdobie od 1.9.2023 do 31.8.2024

Kontrola očkovania v okresoch Košice I-IV a Košice okolie bola vykonaná v zmysle usmernenia Úradu verejného zdravotníctva SR zn. č. UVZSR/OI/11558/24716/2024 zo dňa 04.07.2024. Zaočkovanosť bola kontrolovaná vo všetkých ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast. Počet pediatrických obvodov je 81 (r.2023 – 80 obvodov).

Výsledky kontroly u väčšiny druhov povinného pravidelného očkovania sú na území okresov Košice I-IV v porovnaní s rokom 2023 menej priaznivé. K poklesu zaočkovanosti pod 95 % došlo na území 4 okresov – Košice I až IV (r.2023 – 3 okresy). Celková zaočkovanosť na úrovni mesta bola 94,1 % (r. 2023 - 94,6 %). Uvedený pokles je spôsobený aj kontrolou jedného ročníka narodenia navyše v rámci očkovania druhou dávkou vakcíny proti MMR v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

V jednotlivých ročníkoch narodenia sa pohybovala od 90,7 % (preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde v 11. roku života, r. narodenia. 2012, okres Košice I) do 98,1 % (základné očkovanie proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde B, hemofilovým invazívnym infekciám, detskej obrne a pneumokokovým invazívnym ochoreniam, r. narodenia 2022, okres Košice IV).

Na území okresu Košice okolie bol v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenaný vzostup zaočkovanosti u všetkých druhov povinného očkovania s výnimkou preočkovania proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde, r. narodenia 2017 a preočkovania proti morbilám, rubeole a parotitíde, r. narodenia 2011. Celková zaočkovanosť bola v priemere 96,5 % (od 95,5 % do 97,7 %).

1. Kontrola očkovania bola vykonaná v rozsahu podľa priložených tabuliek č.1-12. Spracovanie údajov o zaočkovanosti je v programe Microsoft EXCEL.

KOMENTÁR K JEDNOTLIVÝM TABUĽKÁM ZA OKRESY KOŠICE I-IV A KOŠICE OKOLIE

Tabuľka č.1a

Očkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde (r. nar. 2022)**

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024	- 96,4 %	r. 2023 - 96,2 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024	- 97,7 %	r. 2023 - 96,4 %
Najnižšia zaočkovanosť v okr.Košice II	- 95,4 %	
Najvyššia v okr. Košice IV	- 98,1 %	

Tabuľka č.1b

Očkovanie proti **pneumokokovým invazívnym ochoreniam (r. nar. 2022)**

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024	- 96,4 %	r. 2023 – 96,2 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024	- 97,7 %	r. 2023 - 96,4 %
Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice II	- 95,4 %	

Najvyššia v okr. Košice IV - 98,1 %

Tabuľka č.2

Očkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v 6. r. života (r. nar. 2017)**

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 92,5 % r. 2023 - 93,9 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 95,5 % r. 2023 - 95,8 %

Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice II - 91,6 %

Najvyššia v okr. Košice okolie - 95,5 %

Tabuľka č.3

Očkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v 13. r. života (r. nar. 2010)**

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 94,4 % r. 2023 - 94,1 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 97,0 % r. 2023 - 96,6 %

Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice I - 93,7 %

Najvyššia v okr. Košice III - 97,1 %

Tabuľka č. 4

Základné očkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde (r. nar. 2022)**

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 93,0 % r. 2023 - 93,5 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 96,4 % r. 2023 - 95,6 %

Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice I - 92,1 %

Najvyššia v okr. Košice okolie - 96,4 %

r. nar. 2021

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 94,6 % r. 2023 - 96,1 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 97,0 % r. 2023 - 95,7 %

Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice I - 93,9 %

Najvyššia v okr. Košice IV - 97,3 %

Tabuľka č.5a

Preočkovanie proti **morbilám, rubeole a parotitíde v 11. r. života (r. nar. 2012)**

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 92,3 % r. 2023 - 94,3 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 95,7 % r. 2023 - 95,2 %

Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice I - 90,7 %

Najvyššia v okr. Košice okolie - 95,7 %

r. nar. 2011

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 94,3 % r.2023 – 95,7 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 96,1 % r. 2023 – 96,3 %

Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice I - 92,6 %

Najvyššia v okr. Košice okolie - 96,1 %

Tabuľka č.5b

Preočkovanie proti **morbilám, rubeole a parotitíde v 5. r. života (r. nar. 2018)**

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 93,8% r.2023 – 92,7 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 96,2 % r.2023 – 95,4 %

Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice III - 93,0 %

Najvyššia v okr. Košice okolie - 96,2 %

r. nar. 2017

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024	- 93,7 %	r.2023 – 93,4 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024	- 95,6 %	r. 2023 – 95,6 %
Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice II	- 92,3 %	
Najvyššia v okr. Košice IV	- 96,6 %	

r. nar. 2016

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024	- 93,8 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024	- 96,5 %
Najnižšia zaočkovanosť v okr. Košice I	- 93,1 %
Najvyššia v okr. Košice IV	- 96,5 %

Tabuľka č.6

Očkovanie študentov nadstavbového štúdia zdravotníckeho zamerania, LF a ostatných fakúlt zdravotníckeho zamerania proti VHB

Nadstavba	r. 2024 - 100,0 %	r.2023 - 100,0 %
LF	- 93,2 %	- 93,7 %
FZZ	- 0	- 0

Tabuľka č. 7

Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek proti VHB

Okr. Košice I - IV

r. nar. 2024 – zaočkovanosť - 100,0 % podanie HBIG – 50,0 %

r. nar. 2023 – novorodenci HBsAg pozitívnych matiek neevidovaní

Okr. Košice okolie

r. nar. 2024 zaočkovanosť - 100,0 % podanie HBIG – 25,0 %

r. nar. 2023 zaočkovanosť - 100,0 % podanie HBIG - 25,0 %

Tabuľka č. 8

Očkovanie proti VHB

Dialyzovaní pacienti	r. 2024 - 89,7 %	r. 2023 - 94,5 %
V príprave	r. 2024 - 89,3 %	r. 2023 - 52,3 %

Tabuľka č.9 a) Očkovanie proti VHB

Kontakty chorých na VHB

Okresy Košice I-IV	v r. 2024	- 5	r. 2023 - 2
Okres Košice okolie	v r. 2024	- 0	r. 2023 - 0

Kontakty nosičov HBsAg

Okresy Košice I-IV	v r. 2024	- 38	r. 2023 - 8
Okres Košice okolie	v r. 2024	- 8	r. 2023 - 15

Tabuľka č. 9 b) Očkovanie proti VHB

Očkovanie ďalších osôb

<u>Chovanci zar. pre ment. postihnutých</u>	- 0	- 0
<u>Deti v resocial. stred. pre drog. záv. osoby</u>	- 0	- 0

Tabuľka č.10

Odporúčané očkovanie proti vírusovej hepatitíde A u detí vo veku 2 rokov žijúcich v miestach s nízkym sociálno – hygienickým štandardom, bez prístupu k pitnej vode, bez odkanalizovania odpadových vôd alebo s nízkym štandardom bývania (r. nar. 2022)

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 8,8 %   r. 2023 – 48,8 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 54,9 %   r. 2023 – 64,1 %

r. nar. 2021

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 29,0 %   r. 2023 – 52,9 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 85,2 %   r. 2023 – 68,9 %

Tabuľka č.11

Odporúčané očkovania alebo očkovania na žiadosť rodičov detí do 15 rokov

Spolu bolo očkovaných

Okresy Košice I-IV	v r. 2024 - 7288	r. 2023 - 5986
Okres Košice okolie	v r. 2024 - 2300	r. 2023 - 1461

V kontrolovanom období bolo na žiadosť rodičov alebo na odporúčanie ošetrojúceho lekára očkovaných spolu 9588 detí, čo je nárast o 2141 (28,7 %) očkovaných detí v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Najviac detí bolo očkovaných proti HPV infekciám, na území okresov Košice I-IV – 2274 detí a na území okresu Košice okolie – 726 detí.

Tabuľka č.12a

Očkovanie proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 60,8 %   r. 2023 - 75,9 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 82,5 %   r. 2023 - 72,3 %

Očkovanie proti ochoreniu COVID-19 u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 10,5 %   r. 2023 – 18,7 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 17,2 %   r. 2023 - 24,0 %

Tabuľka č.12b

Očkovanie proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam (IPO) u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 12,2 %   r. 2023 - 14,8 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 38,8 %   r. 2023 - 25,1 %

Tabuľka č.13a

Odporúčané očkovanie alebo očkovanie na žiadosť rodičov detí proti HPV infekcii (dievčatá)

r. nar. 2011

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 39,2 %
Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 30,1 %

r. nar. 2010

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 39,9 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 21,6 %

r. nar. 2009

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 29,7 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 21,8 %

Tabuľka č.13b

Odporúčané očkovanie alebo očkovanie na žiadosť rodičov detí proti HPV infekcii (chlapci)

r. nar. 2011

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 19,6 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 16,2 %

r. nar. 2010

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 21,8 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 10,9 %

r. nar. 2009

Zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV v r. 2024 - 18,2 %

Zaočkovanosť v okrese Košice okolie v r. 2024 - 9,3 %

1.1 *PRÍČINY NÍZKEJ ZAOČKOVANOSTI A SPÔSOB ODSTRÁNENIA NEDOSTATKOV, AK JE ZAOČKOVANOSŤ DETÍ V RÁMCI POVINNÉHO OČKOVANIA V OKRESE NIŽŠIA AKO 95 %*

Nižšiu zaočkovanosť ako 95% dosiahli tieto okresy:

Okres Košice I:

1. Preočkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde:**

r. narodenia 2017 – 91,9 % (tab. č. 2)

2. Preočkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde:**

r. narodenia 2010 – 93,7 % (tab. č. 3)

3. Základné očkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde:**

r. narodenia 2022 – 92,1 % (tab. č. 4)

r. narodenia 2021 – 93,9 % (tab. č. 4)

4. Preočkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde v 11. roku života:**

r. narodenia 2012 – 90,7 % (tab. č. 5a).

r. narodenia 2011 – 92,6 % (tab. č. 5a)

5. Preočkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde v 5. roku života:**

r. narodenia 2018 – 94,4 % (tab. č. 5b)

r. narodenia 2017 – 93,9 % (tab. č. 5b)

r. narodenia 2016 – 93,1 % (tab. č. 5b).

Okres Košice II:

1. Preočkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde:**

r. narodenia 2017 – 91,6 % (tab. č. 2)

2. Preočkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde:**

r. narodenia 2010 – 94,3 % (tab. č. 3)

3. Základné očkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde:**

r. narodenia 2022 – 92,5 % (tab. č. 4)

r. narodenia 2021 – 94,0 % (tab. č. 4)

4. Preočkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde v 11. roku života:**

r. narodenia 2012 – 92,1 % (tab. č. 5a)

r. narodenia 2011 – 94,7 % (tab. č. 5a)

5. Preočkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde v 5. roku života:**

r. narodenia 2018 – 93,5 % (tab. č. 5b)

r. narodenia 2017 – 92,3 % (tab. č. 5b)

r. narodenia 2016 – 93,5 % (tab. č. 5b).

Okres Košice III:

1. Preočkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde:**

r. narodenia 2017 – 94,4 % (tab. č. 2)

2. Základné očkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde:**

r. narodenia 2022 – 93,1 % (tab. č. 4)

r. narodenia 2021 – 94,0 % (tab. č. 4)

3. Preočkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde v 5. roku života:**

r. narodenia 2018 – 93,0 % (tab. č. 5b)

r. narodenia 2017 – 92,9 % (tab. č. 5b).

Okres Košice IV:

1. Preočkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde:**

r. narodenia 2017 – 93,8 % (tab. č. 2)

2. Preočkovanie proti **diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde:**

r. narodenia 2010 – 93,8 % (tab. č. 3)

3. Základné očkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde:**

r. narodenia 2022 – 94,9 % (tab. č. 4)

4. Preočkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde v 11. roku života:**

r. narodenia 2012 – 93,0 % (tab. č. 5a)

5. Preočkovanie proti **osýpkam, rubeole a parotitíde v 5. roku života:**

r. narodenia 2018 – 94,2 % (tab. č. 5b)

r. narodenia 2016 – 94,5 % (tab. č. 5b).

Na znížení zaočkovanosti na úrovni okresov Košice I – IV sa podieľal:

- vysoký počet odmietaní povinného pravidelného očkovania detí, ktoré dosiahli určený vek zo strany zákonných zástupcov. Ako dôvod sú uvádzané: obavy z možného vzniku nežiaducich reakcií po očkovaní, výhrady vo svedomí – náboženské dôvody (v prípade vakcíny proti MMR), výhrady voči zloženiu vakcín (konzervanty, adjuvansy), výhrady voči kombinovaným vakcínam pre veľké množstvo prítomných antigénov. Príčinou je spochybňovanie významu očkovania v rámci antivakcinačných aktivít zameraných cielene na rodičov detí a na budúcich rodičov,

- posun povinného pravidelného očkovania zo strany zákonných zástupcov do neskoršieho veku detí,
- chyba malých čísiel v pediatrickom obvode,
- dlhodobý pobyt v zahraničí bez vyradenia z evidencie ambulancie.

Riešenie zníženej zaočkovanosť:

- edukácia rodičov zo strany pediatrov a epidemiológov o význame očkovania,
- neustále poukazovanie na benefity očkovania so zdôraznením možných následkov neočkovania detí,
- dôslednejšie sledovať doočkovanie detí, ktoré z rôznych príčin neboli očkované podľa očkovacieho kalendára,
- upozorňovať lekárov o potrebe konzultácií s odbornými lekármi pri sporných kontraindikáciách očkovania,
- usmerňovať lekárov o potrebe odosielania detí so spornými kontraindikáciami na konzultácie do centier na očkovanie detí s kontraindikáciami očkovania,
- upozorňovať lekárov na včasnosť očkovania najmä u odložených očkovaní na žiadosť rodiča.

1.2 ZAOČKOVANOSŤ V RÁMCI PRAVIDELNÉHO POVINNÉHO OČKOVANIA V OKRESE POD 90 %

V roku 2024 nedosiahlo hranicu 90 % zaočkovanosť 44 obvodov z okresov Košice I-IV a z okresu Košice okolie, t.j. 55,0 % z celkového počtu 81 obvodov. V r. 2023 37 pediatrických obvodov, t.j. 46,3 % z celkového počtu 80 pediatrických obvodov.

Uvedený vzostup je spôsobený kontrolou jedného ročníka narodenia navyše v rámci očkovania druhou dávkou vakcíny proti MMR v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Kontrolované boli okrem dvoch ročníkov narodenia detí očkovaných v 11. roku života proti MMR aj tri ročníky narodenia detí očkovaných v 5. roku života proti MMR. (novela Vyhlášky MZ SR č. 585/2008 Z. z. účinná od 1.1.2020).

CELKOVÝ POČET OBVODOV V OKRESOCH:

OKRES	Počet pediatrických obvodov (k 31.8.2024)	Počet pediatrických obvodov (k 31.8.2023)	Minimálna a maximálna zaočkovanosť v okrese (%)	Poč. obvodov so zaočk. nižšou ako 90 %
Košice I	17	17	90,7 – 96,6	13
Košice II	22	21	91,6 – 95,4	14
Košice III	6	6	92,9 – 97,1	3
Košice IV	10	10	93,0 – 98,1	4
Košice I-IV	55	54	90,7 – 98,1	34
Košice okolie	26	26	95,5 – 97,7	10

1.3 NEDOSTATKY V EVIDENCII, DOKUMENTÁCIÍ A VO VÝKONE OČKOVANIA

V rámci kontroly očkovania k 31.08.2024 v evidencii, dokumentácii a vo výkone očkovania neboli zistené nedostatky.

1.4 PRÍČINY NEOČKOVANIA NOVORODENCOV HBSAG POZITÍVNYCH MATIEK

Celkový počet novorodencov HBsAg pozitívnych matiek podliehajúcich očkovaniu v oboch kontrolovaných ročníkoch narodenia bol 10. V ročníku narodenia 2024 z celkového počtu 6 novorodencov podliehajúcich očkovaniu bolo očkovaných 100 % detí narodených do 31. 8. 2024. V ročníku narodenia 2023 z celkového počtu 4 novorodencov podliehajúcich očkovaniu bolo očkovaných 100 % novorodencov. V ročníku narodenia 2024 bol hyperimúnnny gamaglobulín proti vírusovej hepatitíde B (HBIG) aplikovaný súčasne s prvou dávkou vakcíny proti VHB u 2 novorodencov (33,3 %) a v ročníku narodenia 2023 u 1 novorodenca (25,0 %). Pasívna imunizácia u ostatných novorodencov nebola vykonaná z dôvodu nedostupnosti špecifického ľudského imunoglobulínu proti hepatitíde B v zdravotníckych zariadeniach resp. z dôvodu problémov pri zabezpečení preparátu na novorodeneckom oddelení.

1.5 MIMORIADNE OČKOVANIE

Dňa 05.01.2024 vydal RÚVZ Košice Vyhlášku č. 2/2024 uverejnenú vo Vestníku vlády SR, ktorou nariadil z dôvodu epidemického výskytu VHA v obci Ďurkov sprísnený lekársky dohľad kontaktným osobám a podrobenie sa očkovaniu osobám, ktoré boli v kontakte s chorou osobou. Spolu bolo zaočkovaných 301 detí.

1.6. OČKOVANIE DETÍ V AZYLOVÝCH ZARIADENIACH

V okresoch Košice I-IV a Košice okolie azylové zariadenia nie sú zriadené.

1.7. UPLATŇOVANIE ZDRAVOTNÝCH KONTRAIKÁCIÍ

Oproti roku 2024 bol zaznamenaný nárast celkového počtu kontraindikácií (KI) o 142 (182,1 %). Z celkového počtu 220 KI bolo 210 (95,5 %) dočasných a 10 (4,5 %) trvalých.

Tab. č. 1

PREHLAD POČTU ZDRAVOTNÝCH KONTRAIKÁCIÍ OČKOVANIA

Okres	Počet zdravotných kontraindikácií zistených od 01. 09. 2023 do 31. 08. 2024		
	dočasné	trvalé	Spolu
Košice I	47	0	47
Košice II	30	9	39
Košice III	59	0	59
Košice IV	45	0	45
Spolu	181	9	190
Košice okolie	29	1	30
Spolu	210	10	220

Pri určovaní kontraindikácií sa všeobecní lekári pre deti a dorast opierajú prevažne o vyjadrenia odborných lekárov (prevažne imunoalergológov a neurológov). Zo strany pediatrov je hlásený

vysoký počet dočasných kontraindikácií z dôvodu častej chorobnosti detí. Analýza kontraindikácií podľa ročníkov narodenia a druhu kontraindikácie je uvedená v prílohe.

Tab. č. 2

INÉ DÔVODY NEOČKOVANIA

Okres	Počet iných dôvodov neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených v období od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024				Spolu
	odmietanie očkovania	pobyt v zahraničí	nedostavenie sa na očkov.	iné	
Košice I	385	24	56	0	465
Košice II	607	60	47	0	714
Košice III	112	2	8	0	122
Košice IV	108	43	67	0	218
Košice okolie	187	242	68	0	497
Spolu	1399	371	246	0	2016

V okresoch Košice I-IV a Košice okolie nebolo v kontrolovaných ročníkoch narodenia zaočkovaných spolu 2016 detí, oproti roku 2023 je to vzostup o 4,7 %. Najvyšší podiel na neočkovaní má odmietanie povinného očkovania – 1399 t.j. 69,4 % (oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 25,9 %), a neočkovanie dieťaťa z dôvodu pobytu v zahraničí – 371, t.j. 18,4 %.

1.8 DOOČKOVANIE DETÍ S DOČASNÝMI KI

Zo 69 dočasných KI bolo doočkovaných 41 detí (59,4 %), ostatné kontraindikácie pretrvávajú.

Tab. č. 3

Doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami

Okres	Dočasné kontraindikácie zistené od 1.9.2022 do 31.8.2023		
	celkový počet	z toho počet doočkovaných k 31.8.2024	
		abs.	%
Košice I	33	17	51,5
Košice II	12	9	75,0
Košice III	14	8	57,1
Košice IV	2	2	100,0
Košice okolie	8	5	62,5

Spolu	69	41	59,4
--------------	-----------	-----------	-------------

1.9 NEŽIADÚCE REAKCIE PODĽA DRUHU VAKCÍNY A PODĽA TYPU REAKCIE

V sledovanom období nežiadúce reakcie po aktívnej imunizácii zo strany všeobecných lekárov hlásené neboli, v r. 2023 – 2x.

1.10. PREROKOVANIE NEDOSTATKOV VO VÝKONE OČKOVANIA

Výsledky kontroly očkovania boli ihneď konzultované s príslušnými očkujúcimi lekármi. Všeobecní lekári pre deti a dorast boli upozornení na dodržiavanie kontraindikácií podľa písomnej informácie pre používateľa lieku a súhrnu charakteristických vlastností lieku. S pediatrami v obvodoch s nízkou zaočkovanosťou boli dohodnuté termíny na doočkovanie detí, ktoré neboli z rozličných príčin očkované podľa očkovacieho kalendára pre povinné očkovanie detí.

1.11 NÁVRHY NA RIEŠENIE PROBLÉMOV A OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV PRI ZABEZPEČOVANÍ VÝKONU OČKOVANIA

Najzávažnejším problémom v súvislosti s vykonávaním povinného pravidelného očkovania je znižovanie percenta zaočkovanosti z dôvodu narastajúceho počtu odmietaní povinného očkovania detí zákonnými zástupcami napriek poučeniu pediatrami a zamestnancami odboru epidemiológie RÚVZ o význame povinného očkovania. Zároveň evidujeme nárast počtu neočkovaných detí z dôvodu posunu očkovania zo strany rodičov do neskoršieho veku dieťaťa a pre obavy nežiadúcich reakcií.

Od roku 2012 je súčasťou Poradenského centra ochrany a podpory zdravia na úrade Poradňa očkovania, ktorá poskytuje konzultačnú činnosť v oblasti prevencie prenosných ochorení, ktorým sa dá predísť očkovaním. Jej cieľom je poukázať na význam očkovania, vďaka ktorému došlo k obmedzeniu výskytu až úplnému vymiznutiu niektorých prenosných ochorení a k následnému zlepšeniu kvality života. V rámci jej činnosti bolo v sledovanom období telefonicky a elektronickou poštou poskytnuté poradenstvo odbornej a laickej verejnosti 40x. V rámci poskytnutých informácií dominovali dotazy týkajúce sa očkovania proti VHA, čiernemu kašľu a očkovania pred cestou do zahraničia.

2. POČET ODMIETNUTÍ POVINNÉHO OČKOVANIA PODĽA DRUHU POVINNÉHO OČKOVANIA

Na RÚVZ Košice bolo v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v sledovanom období zaevidovaných **27 čiastočných** odmietnutí povinného očkovania (okresy Košice I-IV 25, Košice okolie 2). Oproti roku 2023 je to pokles 40,0 %.

Najvyšší počet odmietnutí (12, t.j. 44,4 %) bol zaevidovaný u preočkovania proti osýpkam, rubeole a parotitíde v 5. roku života.

Tab. č. 4

**Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania
v období od 1.9.2023 do 31.8.2024 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole
očkovania v uvedenom období**

Okres	Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024 v SR v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období						
	DTaP VHB HIB POLIO	pneumokokové invazívne ochorenia	osýpky mumps ružienka	osýpky mumps ružienka preočkovanie v 11. roku života	osýpky mumps ružienka preočkovanie v 5.roku roku života	DTaP-POLIO v 6. roku života	dTaP-POLIO v 13. roku života
Košice I	0	0	0	1	6	2	0
Košice II	0	1	0	3	6	0	3
Košice III	0	0	1	0	0	0	0
Košice IV	0	0	0	0	0	1	1
Košice okolie	0	0	1	1	0	0	0
Spolu	0	1	2	5	12	3	4

V hodnotenom období bolo u **93** detí nahlásené kompletné odmietnutia povinného očkovania (okresy Košice I-IV 117, Košice okolie 4), kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania je **1281**.

V súvislosti s očkovaním detí mimo stanovený termín bolo pre zdravotné poisťovne v 31 prípadoch (okresy Košice I-IV 12x, Košice okolie 19x) epidemiológom vydané stanovisko k očkovacej schéme s náhradným termínom očkovania.

Tab. č. 5

**Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od
1.9.2023 do 31.8.2024**

Okres	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31. 8. 2024
Košice I	16	242
Košice II	52	542
Košice III	18	185
Košice IV	3	182
Košice okolie	4	130
SPOLU	93	1281

Tab. č. 6

Počet udelených sankcií za odmietnutie očkovania v období od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024

Okres	Počet odmietnutí očkovania od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024	Počet priestupkových konaní od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024	Počet udelených sankcií od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024	Celková suma udelených sankcií od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024
Košice I	28	0	0	0
Košice II	70	0	0	0
Košice III	24	0	0	0
Košice IV	6	0	0	0
Košice okolie	9	0	0	0
SPOLU	137	0	0	0

Okres	Počet odmietnutí očkovania od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024	Počet priestupkových konaní od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024	Počet udelených sankcií od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024	Celková suma udelených sankcií od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024
Košice I	28	0	0	0
Košice II	70	0	0	0
Košice III	24	0	0	0
Košice IV	6	0	0	0
Košice okolie	9	0	0	0
SPOLU	137	0	0	0

3. KONTROLA ZAOBCHÁDZANIA S VAKCÍNAMI U OČKUJÚCICH LEKÁROV

Tab. č. 7

Kontrola chladového reťazca v pediatrických obvodoch v okresoch Košice I-IV a Košice okolie

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov		
	Okres	z toho počet ambulancií	
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín	s písomnou evidenciou teploty v chladničke

			bez výparníka, vybavených chladničkovými teplomerami	iba v pracovných dňoch	nepretržite **
RÚVZ Košice	Košice I	17	7	15	2
	Košice II	22	8	22	0
	Košice III	6	6	6	0
	Košice IV	10	2	9	1
	Košice okolie	26	10	23	3
	Spolu	81	33	75	6

Pri kontrole skladovania a transportu očkovacích látok neboli zistené nedostatky. Vakcíny sú prevažne vyberané z lekárne v rámci zdravotníckeho zariadenia zdravotníckymi pracovníkmi v deň pred samotným očkovaním.

Chladničky sú vybavené obyčajnými teplomerami s výnimkou 6 obvodov (okr. Košice I-2, Košice IV-1 a Košice okolie - 3), kde sú chladničky vybavené minimálne - maximálnym teplomerom. Kontrola teploty v chladničkách sa vykonáva 2x denne a to na začiatku a na konci pracovného času. O kontrole teploty v chladničkách sa na ambulanciách vedie písomná evidencia s predpísanými náležitosťami.

V 33 ambulanciách (40,7 %) je chladnička bez výparníka. V chladiacom zariadení je uložené minimálne množstvo vakcín (v prípadoch nedostavenia sa dieťaťa, resp. prítomnosti kontraindikácie očkovania). Očkovacie látky sú v chladiacich zariadeniach uložené podľa dátumu expirácie.

4. ZISTENÉ NEDOSTATKY V SÚVISLOSTI S DOSTUPNOSŤOU VAKCÍN PRE OČKUJÚCICH LEKÁROV, SO SPÔSOBOM VÝDAJA A VAKCÍN Z LEKÁRNE DO PEDIATRICKEJ AMBULANCIE

V súvislosti s dostupnosťou vakcín pre očkujúcich lekárov dlhodobé nedostatky hlásené neboli. Zo strany všeobecných lekárov boli hlásené krátkodobé výpadky vakcíny Boostrix Polio.

5. POROVNANIE ÚDAJOV KONTROLY OČKOVANIA K 31.8.2023 S ÚDAJMI Z KONTROLY OČKOVANIA V PREDCHÁDZAJÚCOM ROKU

V rámci kontroly povinného pravidelného očkovania k 31.8.2023 bol v porovnaní s predchádzajúcim kontrolovaným obdobím zaznamenaný mierny pokles zaočkovanosti predovšetkým na území okresov Košice I-IV.

1. Na úrovni okresov **Košice I – IV** bol zaznamenaný vzostup zaočkovanosti v prípade základného očkovania proti diftérii, pertussis, tetanu, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám, poliomyelitíde a pneumokokovým invazívnym ochoreniam v r. narodenia 2022 (z 96,2 % na 96,4 %), preočkovania proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v 13. roku života v r. narodenia 2010 (z 94,1 % na 94,4 %), preočkovania proti osýpkam,

rubeole a parotitíde, v 5. roku života v r. narodenia 2018 (z 92,7 % na 93,8 %), v r. narodenia 2017 (z 93,4 % na 93,7 %). Pri všetkých ostatných druhoch povinného pravidelného očkovania bol evidovaný mierny pokles zaočkovanosti.

Najnižšia zaočkovanosť bola zistená v rámci preočkovania proti osýpkam, rubeole a parotitíde v 11. roku života, r. narodenia 2012, v okrese Košice I – 90,7 %. Najvyššia zaočkovanosť bol evidovaná pri základnom očkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám, detskej obrne a pneumokokovým invazívnym ochoreniam v r. narodenia 2022 v okrese Košice IV. – 98,1 %. Celková zaočkovanosť na úrovni mesta bola 94,1 % (v r. 2023 - 94,6 %). Uvedený pokles je spôsobený aj kontrolou jedného ročníka narodenia navyše v rámci očkovania druhou dávkou vakcíny proti MMR v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

2. V okrese **Košice okolie** bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný vzostup zaočkovanosti u všetkých druhov povinného očkovania s výnimkou preočkovania proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde, r. narodenia 2017 (95,5 %, v r. 2023 – 95,8 %) a preočkovania proti morbilám, rubeole a parotitíde v 11. roku života v r. narodenia 2011 (96,1 %, v r. 2023 – 96,3 %). Celková zaočkovanosť bola v priemere 96,5 % (od 95,5 % do 97,7 %). Ani v jednom prípade nebol evidovaný pokles zaočkovanosti pod 95 %. Najnižšia zaočkovanosť bola v prípade preočkovania proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v 6. roku života v r. narodenia 2017 – 95,5 %.
3. **Zaočkovanosť pod 95 %** v hodnotenom období dosiahli všetky okresy na území mesta Košice - Košice I, Košice II, Košice IV (u 5 druhov povinného očkovania), Košice III (u 3 druhov povinného očkovania). V r. 2023 uvedený pokles dosiahli 3 okresy Košice I-III.
4. **Hranicu 90 %** zaočkovanosti nedosiahlo v kontrolovanom období 44 obvodov na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie, t.j. 55,0 % z celkového počtu 81 obvodov. V r. 2023 uvedenú hranicu zaočkovanosti nedosiahlo 37 pediatrických obvodov, t.j. 46,3 % z celkového počtu 80 pediatrických obvodov.
5. V kontrolovanom období bolo na **žiadosť rodičov alebo na odporúčanie ošetrojúceho lekára** očkovaných 9588 detí mimo pravidelného povinného očkovania, čo je oproti predchádzajúcemu roku nárast o 28,7 %. Najviac detí bolo očkovaných proti HPV infekciám (3000 detí), na území okresov Košice I - IV 2274 detí a na území okresov Košice okolie 726 detí.
6. V rámci administratívnej kontroly očkovania bolo spolu zistených 220 **kontraindikácií** (210 dočasných a 10 trvalého charakteru). Oproti predchádzajúcemu roku je to nárast o 142 t. j. 182,1 %. Pri určovaní kontraindikácii sa všeobecní lekári pre deti a dorast opierajú prevažne o vyjadrenia odborných lekárov (prevažne imunoalergológov a neurológov). Zo strany pediatrov je hlásený vysoký počet dočasných kontraindikácií z dôvodu častej chorobnosti detí.
7. V sledovanom období bol zaznamenaný vzostup počtu detí neočkovaných z dôvodu **odmietnutia očkovania** zo strany zákonných zástupcov – 1399, t.j. 69,4 %. Oproti predchádzajúcej kontrole očkovania je to vzostup o 25,9 %.
8. Zistených bolo 93 detí s nahláseným **kompletným odmietnutím** povinného očkovania, t.j. keď rodičia odmietli všetky povinné očkovania dieťaťa aj do budúcnosti. Kumulatívne je k 31.8.2024 v okresoch Košice I-IV a Košice okolie nahlásených 1281 detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania. V sledovanom období bolo zaevidovaných 27 **čiasťočných odmietnutí** povinného očkovania v ročníkoch narodenia nepodliehajúcich kontrole, oproti roku 2023 je to pokles o 40,0 %.

9. V kontrolovanom období neboli zo strany pediatrov hlásené **nežiadúce reakcie po očkovaní** (v r. 2023 – 2x po aplikácii 3 druhov vakcín).
10. Nedostatky v transporte a uchovávaní vakcín neboli zistené. Všeobecní lekári pre detí a dorast neudávali dlhodobé výpadky vakcín. Krátkodobé výpadky vakcín boli zo strany všeobecných lekárov hlásené v prípade vakcíny Boostrix Polio.

Košice 31.11.2024

Vypracovali: MUDr. Veronika Tarkovská a pracovníci odd. inf. epidemiológie